

Какво харесваме и защо го харесваме

Защо талантиливи млади българи, избрали живот зад граница, пишат най-ярките и запомнящи се романи? Отговорът може и да бъде открит след време, вариациите всъщност са много. Но е факт, че до "18% сиво" на Захари Карабашлиев и сборника "На Изток от Запада" на Мирослав Пенков се нарежда още едно преинтересно заглавие - "Доклад на зелената амеба за химическия молив". Авторката на романа Велина Минкова е учила в САЩ, живее във Франция, а избира за българския си дебют спомена от едно пионерско

Дебютният роман на Велина Минкова е равносметка на тийнейджърите от 10 ноември 1989-а

лято през 1989 г. в КНДР. "Миналата година открих дневника, който съм си водела като 13-годишно пионерче на международен лагер в Северна Корея - казва писателката за "Всичко за семейството". - След това дойде честването на 25-годишнината от 10-и ноември. Видя ми се страшно много. Започнах да си мисля какво означава за мен времето на социализма, как моето поколение излезе от него, какво се случи с

душите ни."

Когато прочела корейския си дневник, Велина се стъписала. Попаднала сякаш на друга планета. Как може да е била толкова впечатлена от тази страна, да е изпитала толкова искрено възхищение от нея? Нали това е същата тази жестока Северна Корея, която висикаше над света сега с ядрените си оръжия. "Някак естествено дойдоха въпросите дали наистина съм харесвала Корея, или съм харесвала това, което са ми казвали, че трябва да харесвам - обяснява писателката. - Дали сега не харесваме пак по инерция, имаме ли свое мнение и собствен поглед върху заобикалящия ни свят. Всички тези въпроси задавам в романа си, много се надявам читателите да ми помогнат да намеря и аз отговора им."

Велина твори за първи път на български и признава, че това е голямо предизвикателство за нея. Иначе писането било голямата ѝ страст от дете. Поощрявана от любимия си дядо, винаги си водела дневници. Той бил нейният духовен водач. За да отдаде почит на

емблематичните български баби обаче, в романа Велина превърнала дядото в баба, но това е друга история. Момичето непрекъснато търсело поводи да пише. На 16 вече била превела първия си роман, а писането на теми по литература за нея било най-върховното удоволствие. Съвсем естествено дошло решението да продължи с английски език и литература в Калифорнийския университет.

"В Америка добавих към специалността си творческо писане - разказва 40-годишната авторка. - Беше допълнително, всеки семестър се явявах на конкурс. Ако три семестра подред успееш, имаш право на четвърти, който е вече тет-а-тет с писател. Едва тогава ти се зачита профилът. Много голяма борба беше. Не ни щадяха, непрекъснато ни критикуваха. Но беше и изключително интересно, а за мен и жизненоважно. Ако не пиша, искам да превеждам, текстът да е в пръстите ми, в главата, само това да правя." По време на следването си Велина разбрала, че непрекъснато я влекат теми от социали-

На премиерата на романа Велина посрещаше феновете си с пионерска вратовръзка
СНИМКА ВЛАДИСЛАВ ХРИСТОВ

стическото ѝ детство. Установила, че всичките ѝ чуждестранни колеги и приятели и те все за това питат. Така се родили разказите ѝ, които излизат у нас на английски със заглавието "Red Shorts", публикува ги и в различни англоезични списания, печели награда за писатели, чийто роден език не е английски.

След това Велина завършва магистратура в Амстердам, там среща съпруга си французин. Преместват се в Париж, тя започва да преподава, раждат им се две момчета и писането остава на заден план. Когато преди година и три месеца се появява малкият Жул, Велина получава дългочаканата възможност да се върне към голямата си мечта за свой пръв роман.

"От началото на 90-те моето поколение тръгна да обикаля света - разсъждава писателката. - Видяхме го свободни да го усетим така, както самите ние можем и искаме. И да го сравним с

онова, което стигаше до нас с книги, филми, песни. Защото и преди 10-и идваха неща, но какви? Какъв резултат даваха, как ги храносмилахме и как ни хранеха те?". Отговорите на тези въпроси Велина ще търси в следващата си книга, която ще е продължение на "Доклад на зелената амеба...". В нея също ще има силно присъствие на автобиографични моменти, но в събирателни образи. Също като главната героиня Александра от дебютния ѝ роман, която е сбор от тайфата приятелки, с която Велина бродела по софийските улици като дете. И които за една нощ пораснали. "С нашето поколение наистина се случи така - категорична е Велина Минкова. - На 11-и ноември облякохме дънките, не ни изгониха от училище заради тях и станахме други. Всички бяхме бунтари и щастливи, че сме бунтари. Това беше нашият кислород."

ПЕПА ЙОРДАНОВА

